

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. spalio 22 d.*

„Ieškinys dėl panaikinimo — Tarybos sprendimas 2011/853/ES — Europos konvencija dėl sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų teisinės apsaugos — Direktyva 98/84/EB — Teisinis pagrindas — SESV 207 straipsnis — Bendra prekybos politika — SESV 114 straipsnis — Vidaus rinka“

Byloje C-137/12

dėl 2012 m. kovo 12 d. pagal SESV 263 straipsnį pareikšto ieškinio dėl panaikinimo

Europos Komisija, atstovaujama E. Cujo, I. Rogalski, R. Vidal Puig ir D. Stefanov, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

palaikoma

Europos Parlamento, atstovaujamo D. Warin ir J. Rodrigues,

įstojusios į bylą šalies,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą H. Legal, J.-P. Hix ir R. Liudvinavičiūtės-Cordeiro,

atsakovę,

palaikomą

Prancūzijos Respublikos, atstovaujamos G. de Bergues, D. Colas ir N. Rouam,

Nyderlandų Karalystės, atstovaujamos C. Wissels, M. Bulterman ir M. de Ree,

Lenkijos Respublikos, atstovaujamos M. Szpunar ir B. Majczyna,

Švedijos Karalystės, atstovaujamos A. Falk ir C. Stege,

Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, atstovaujamos A. Robinson, padedamo baristerio G. Facenna,

įstojusių į bylą šalių,

* Proceso kalba: prancūzų.

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kuri sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai K. Lenaerts (pranešėjas), pirmininko pavaduotojas, A. Tizzano, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, E. Juhász, A. Borg Barthet, C. G. Fernlund ir J. L. da Cruz Vilaça, teisėjai A. Rosas, G. Arestis, A. Arabadjiev, C. Toader, E. Jarašiūnas ir C. Vajda,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorius V. Tourrès, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2013 m. balandžio 30 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2013 m. birželio 27 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Šiuo ieškiniu Europos Komisija prašo panaikinti 2011 m. lapkričio 29 d. Tarybos sprendimą 2011/853/ES dėl Europos Konvencijos dėl sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų teisinės apsaugos pasirašymo Sąjungos vardu (OL L 336, p. 1, toliau – ginčijamas sprendimas).

Teisinis pagrindas

Direktyva 98/84/EB

- 2 1998 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba priėmė Direktyvą 20/98/EB dėl sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų teisinės apsaugos (OL L 320, p. 54; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 3 t., p. 147).
- 3 Pagal Direktyvos 98/84 1 straipsnį „Taikymo sritis“ ja siekiama suderinti valstybių narių nuostatas dėl priemonių prieš neteisėtas priemones, kuriomis galima be leidimo prisijungti prie apsaugotųjų paslaugų.
- 4 Šios direktyvos 2 straipsnyje „Sąvokų apibrėžimai“ nustatyta:

„Šioje direktyvoje:

- a) „apsaugotoji paslauga“ - tai bet kuri iš toliau minimų paslaugų, kurios grindžiamos sąlygine prieiga ir už jų teikimą yra mokama:
 - televizijos programų transliavimas, kaip apibrėžta [1989 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos] direktyvos 89/552/EEB [dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo (OL L 298, p. 23; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 224)] 1a straipsnyje [1 straipsnio a punkte],
 - radijo programų transliavimas, t. y. visuomenei priimti skirtų radijo programų perdavimas laidais ar radijo bangomis, įskaitant perdavimą per palydovą,

– informacinės visuomenės paslaugos, kaip tai numatyta 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką [(OL L 204, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 20 t., p. 337)], 1 straipsnio antroje dalyje [2 punkte],

ar sąlyginės prieigos teikimas pirmiau minėtoms paslaugoms, laikant, kad pats sąlyginės prieigos teikimas yra paslauga;

- b) „sąlyginė prieiga“ – tai bet kokia techninė priemonė ir (arba) susitarimas, kada apsaugotosios paslaugos gavimas suprantama forma padaromas priklausomu nuo išankstinio individualaus leidimo;
- c) „sąlyginės prieigos priemonė“ - tai bet koks įrenginys ar programinė įranga, sukurta ar pritaikyta tam, kad būtų galima suprantama forma gauti apsaugotąją paslaugą;

<...>

- e) „neteisėta priemonė“ – tai bet koks įrenginys ar programinė įranga, sukurta ar pritaikyta tam, kad būtų galima suprantama forma gauti apsaugotąją paslaugą be paslaugos teikėjo leidimo;

<...>“

5 Tos pačios direktyvos 3 straipsnyje „Vidaus rinkos principai“ 1 dalyje numatyta:

„Visos valstybės narės imasi priemonių, būtinų uždrausti savo teritorijose šios direktyvos 4 straipsnyje nurodytą veiklą ir numatyti 5 straipsnyje minėtas sankcijas ir teisės gynimo priemones.“

6 Direktyvos 98/84 4 straipsnyje, kuriame reglamentuojama neteisėta veikla, nustatyta:

„Savo teritorijose valstybės narės uždraudžia tokią veiklą:

- a) neteisėtų priemonių gamybą, importą, platinimą, pardavimą, nuomą ar valdymą komerciniais tikslais;
- b) neteisėtų priemonių montavimą, aptarnavimą ar keitimą komerciniais tikslais;
- c) komercinių komunikacijos priemonių naudojimą neteisėtoms priemonėms reklamuoti“.

7 Šios direktyvos 5 straipsnyje „Sankcijos ir teisės gynimo priemonės“ numatyta:

„1. Sankcijos turi būti veiksmingos, atgrasančios ir atitinkančios galimą neteisėta veikla padaryto poveikio dydį.

2. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad apsaugotųjų paslaugų teikėjams, kurių interesus yra paveikusi valstybių narių teritorijoje vykdoma šios direktyvos 4 straipsnyje paminėta neteisėta veikla, būtų prieinamos atitinkamos teisės gynimo priemonės, įskaitant galimybę pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo ir pasiekti, kad teismas uždraustų atsakovui atlikti tam tikrus veiksmus ar taikytų kitokią prevencinę priemonę ir – prireikus – galimybę reikalauti pašalinti neteisėtas priemones iš komercinių kanalų.“

Europos konvencija dėl sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų teisinės apsaugos

- 8 1999 m. Europos Taryba pradėjo rengti Europos konvenciją dėl sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų teisinės apsaugos. 1999 m. liepos 16 d. Europos Sąjungos Taryba įgaliojo Komisiją Europos bendrijos vardu derėtis dėl šios konvencijos. Tą pačią dieną Tarybos priimtose derybų gairėse numatyta, jog Komisija turi siekti, kad ši konvencija būtų suderinama su Direktyva 98/84, ypač sankcijų aspektu.
- 9 Europos konvenciją dėl sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų teisinės apsaugos (OL L 336, 2011, p. 2, toliau – konvencija) Europos Taryba priėmė 2001 m. sausio 24 d. ir ji įsigaliojo 2003 m. liepos 1 d.
- 10 Aiškinamosios ataskaitos dėl konvencijos 10, 11 ir 13 punktuose nurodyta:

„10. Už Sąjungos teritorijos ribų teisėkūros priemonės, susijusios su neteisėto naudojimosi koduotomis paslaugomis problema, skiriasi, nelygu valstybė: kai kuriose valstybėse jau priimti teisės aktai, skirti konkrečiai šiai problemai spręsti. Kitose valstybėse nuostatos yra neišsamios ir apsaugotos tik tam tikros paslaugos (t. y. transliacijos paslaugos) arba baudžiama tik už tam tikrą veiklą, o dar kitose visiškai nėra apsaugos nuo sąlyginės prieigos paslaugų piratavimo.

11. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir siekiant užtikrinti tokį patį minimalų sąlyginės prieigos paslaugų apsaugos lygį visoje Europoje buvo nuspręsta, kad Europos Taryba šiuo klausimu turėtų parengti privalomą teisinę galią turintį dokumentą, ir tai buvo padaryta. Be to, Europos lygiu priimta konvencija, kuria teisinė apsauga praplečiama ir taikoma sąlygine prieiga grindžiamoms paslaugoms ir sąlyginės prieigos paslaugoms, veiksmingai papildys [Direktyvą 98/84].

<...>

Preambulė

13. Preambulėje trumpai nurodytos pagrindinės priežastys, paskatinusios Europos Tarybos valstybes nares parengti konvenciją šiuo klausimu <...>. Joje pažymima, kad sąlyginės prieigos radijo, televizijos ir informacinės visuomenės paslaugas už atlygį teikiantiems subjektams kelia grėsmę paraleliai egzistuojanti „pramonė“, kai gaminamos, pardavinėjamos ir platinamos priemonės, suteikiančios neteisėtą prieigą prie šių paslaugų, todėl būtina Europoje vykdyti bendrą šių paslaugų apsaugos politiką. Joje taip pat pažymimas baudžiamųjų ir administracinių sankcijų už neteisėtą veiklą veiksmingumas, ypač dėl prevencinių tikslų.“
- 11 Konvencijos I skirsnyje, kuriame išdėstytos bendrosios nuostatos, esančiame 1 straipsnyje „Dalykas ir tikslas“ nustatyta:

„Ši Konvencija susijusi su transliavimo ir informacinės visuomenės paslaugomis, kurios teikiamos už mokestį ir kurios grindžiamos sąlygine prieiga arba yra sąlyginės prieigos paslaugos. Šia Konvencija siekiama įvairių veiklą, kuria be leidimo suteikiama prieiga prie apsaugotųjų paslaugų, Šalių teritorijoje pripažinti neteisėta ir suderinti šios srities Šalių teisės aktus.“

12 Tame pačiame konvencijos skirsnyje esančiame 2 straipsnyje „Apibrėžtys“ nustatyta:

„Šioje Konvencijoje:

- a) „apsaugotoji paslauga“ – bet kuri iš toliau nurodytų paslaugų, kai ji teikiama už mokestį ir yra grindžiama sąlygine prieiga:
 - televizijos programų paslaugos, kaip apibrėžta iš dalies pakeistos Europos konvencijos dėl televizijos be sienų 2 straipsnyje,
 - radijo programų transliavimo paslaugos, t. y. visuomenei skirtos radijo programos, kurios perduodamos laidais ar radijo bangomis, įskaitant perdavimą per palydovą,
 - informacinės visuomenės paslaugos, t. y. elektroninėmis priemonėmis per atstumą ir paslaugos gavėjo atskiru prašymu teikiamos paslaugos,arba sąlyginės prieigos teikimas pirmiau nurodytoms paslaugoms, kuris pats laikomas paslauga;
- b) „sąlyginė prieiga“ – bet kuri techninė priemonė ir (arba) būdas, kuriuo, gavus išankstinį atskirą leidimą, sudaroma galimybė suprantama forma naudotis viena iš šio straipsnio a punkte nurodytų apsaugotųjų paslaugų;
- c) „sąlyginės prieigos priemonė“ – bet kuris įrenginys, programinė įranga ir (arba) priemonė, sukurta ar pritaikyta tam, kad būtų galima suprantama forma naudotis viena iš šio straipsnio a punkte nurodytų paslaugų;
- d) „neteisėta priemonė“ – bet kuris įrenginys, programinė įranga ir (arba) priemonė, sukurta ar pritaikyta tam, kad būtų galima suprantama forma naudotis viena iš šio straipsnio a punkte nurodytų paslaugų, neturint paslaugos teikėjo leidimo.“

13 Konvencijos II skirsnyje „Neteisėta veikla“ esančiame 4 straipsnyje „Pažeidimai“ numatyta:

„Veikla, kuri Šalies teritorijoje laikoma neteisėta:

- a) neteisėtų priemonių gamyba komerciniais tikslais;
- b) neteisėtų priemonių importavimas komerciniais tikslais;
- c) neteisėtų priemonių platinimas komerciniais tikslais;
- d) neteisėtų priemonių pardavimas arba nuoma komerciniais tikslais;
- e) neteisėtų priemonių turėjimas komerciniais tikslais;
- f) neteisėtų priemonių montavimas, aptarnavimas ar keitimas komerciniais tikslais;
- g) neteisėtų priemonių pardavimo skatinimas, rinkodara ar reklama.

Kiekviena Šalis bet kada gali Generaliniam sekretoriui siunčiamoje deklaracijoje pareikšti neteisėtomis laikysianti ir kitą veiklą, o ne tik nurodytą šio straipsnio pirmoje dalyje.“

14 Konvencijos III skirsnyje „Sankcijos ir teisių gynimo priemonės“ yra 5–7 straipsniai.

15 Pagal konvencijos 5 straipsnį „Sankcijos už neteisėtą veiklą“:

„Šalys nustato priemones, kad už 4 straipsnyje nurodytą neteisėtą veiklą būtų baudžiama taikant baudžiamąsias, administracines ar kitokias sankcijas. Šios priemonės turi būti veiksmingos, atgrasančios ir proporcingos galimam neteisėtos veiklos poveikiui.“

16 Konvencijos 6 straipsnis „Konfiskavimo priemonės“ suformuluotas taip:

„Šalys imasi tinkamų priemonių, kurių gali prireikti, kad būtų galima sulaikyti ir konfiskuoti neteisėtas priemones arba skatinimo, rinkodaros ar reklaminę medžiagą, naudojamą nusikalstamai veikai vykdyti, taip pat konfiskuoti iš neteisėtos veiklos gautą pelną ar finansines pajamas.“

17 Konvencijos 7 straipsnyje „Civilinis procesas“ nustatyta:

„Šalys imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad apsaugotųjų paslaugų teikėjai, kurių interesams kenkia 4 straipsnyje nurodyta neteisėta veikla, galėtų pasinaudoti atitinkamomis teisių gynimo priemonėmis, įskaitant galimybę pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo ir pasiekti, kad būtų pritaikytas uždraudimas ar kitokia prevencinė priemonė ir, atitinkamais atvejais, galimybę reikalauti pašalinti neteisėtas priemones iš prekybos grandinės.“

18 Konvencijos 8 straipsnyje „Tarptautinis bendradarbiavimas“ nustatyta:

„Šalys įsipareigoja viena kitai padėti įgyvendinti šią Konvenciją. Laikydamosi atitinkamų tarptautinių dokumentų, reglamentuojančių tarptautinį bendradarbiavimą baudžiamojoje arba administracinėje srityje, nuostatų ir nacionalinių įstatymų, Šalys kuo glaudžiau tarpusavyje bendradarbiauja atliekant tyrimus ir teismo bylose, susijusiose su baudžiamaisiais ar administraciniais teisės pažeidimais, nustatytais pagal šią Konvenciją.“

19 Konvencijos 11 straipsnio „Ryšys su kitomis konvencijomis arba susitarimais“ 4 dalyje numatyta:

„Šalys, kurios yra Europos bendrijos narės, tarpusavio santykiuose [bendraudamos] taiko Bendrijos taisykles ir todėl netaiko šia Konvencija nustatytų taisyklių, išskyrus atvejus, jeigu nėra atitinkamą dalyką reglamentuojančių Bendrijos taisyklių.“

20 Septynios Europos Sąjungos valstybės narės, t. y. Bulgarijos Respublika, Prancūzijos Respublika, Kroatijos Respublika, Kipro Respublika, Nyderlandų Karalystė, Rumunija ir Suomijos Karalystė, yra konvencijos šalys.

Ginčo aplinkybės

Antroji ataskaita dėl Direktyvos 98/84

21 2008 m. rugsėjo 30 d. Komisija priėmė Antrąją ataskaitą dėl Direktyvos 98/84 įgyvendinimo [KOM(2008) 593 galutinis, toliau – antroji ataskaita dėl Direktyvos 98/84].

22 Antrojoje ataskaitoje dėl Direktyvos 98/84 nurodyta:

„<...>

2.4. Tarptautinis aspektas

Po Europos Sąjungos plėtros piratavimo veiklos, kuria prieš tai būdavo aktyviai užsiimama kai kuriose Rytų Europos šalyse, geografinės ribos pakito. Šios šalys dabar yra ES narės ir jose kovojant su piratavimu vadovaujamosi į nacionalinę teisę perkeltomis [Direktyvos 98/84] nuostatomis.

Be to, savo teisės aktus su Bendrijos *acquis* ėmėsi derinti šalys kandidatės <...>, šalys kandidatės, su kuriomis derybos jau pradėtos <...>, ir potencialios kandidatės <...>.

Tebevykstant ES plėtros procesui, 2001 m. vasario 28 d. Europos Ekonominės Erdvės Jungtinio komiteto sprendimu Nr. 17/2001 [Direktyva 98/84] įtraukta į EEE susitarimą <...>.

Komisijos veiklos galimybės apsiriboja šiomis priemonėmis. Vis dėlto [konvencijoje] numatytas į [Direktyvos 98/84] teikiamą apsaugą panašus apsaugos mechanizmas. Šią Konvenciją ratifikuos 47 Europos Tarybos valstybės narės, taip pat Baltarusija ir Šventasis sostas.

Šiuo metu ją yra pasirašiusios 11 valstybių <...>, o ratifikavusios – aštuonios. Konvenciją ratifikuoti taip pat gali ir Europos bendrija. EB ratifikavimas gali paskatinti kitas valstybes ją ratifikuoti ir taip praplėsti atitinkamų paslaugų teikėjams taikomą apsaugą už ES teritorijos ribų.

<...>

4.2.4. [Konvencijos] ratifikavimas

Pasitelkus šią <...> Konvenciją būtų sudaryta galimybė labai praplėsti tarptautinį sąlyginės prieigos paslaugų apsaugos taikymą už Europos Sąjungos ribų. Konvenciją ratifikavus Europos bendrijai tai būtų naujas postūmis 47 Europos Tarybos valstybėms narėms imtis priemonių tarptautiniu mastu.

Todėl artimiausiu metu Komisija Tarybai pasiūlys ratifikuoti šią Konvenciją Europos bendrijos vardu.“

Tarybos sprendimo pasiūlymas

23 2010 m. gruodžio 15 d. Komisija perdavė Tarybai Pasiūlymą dėl SESV 207 straipsnio 4 dalimi kartu su 218 straipsnio 5 dalimi pagrįsto Tarybos sprendimo dėl Europos konvencijos dėl sąlyginės prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų teisinės apsaugos pasirašymo [KOM(2010) 753 galutinis, toliau – sprendimo pasiūlymas].

24 Šio sprendimo pasiūlymo aiškinamajame memorandume nurodyta:

„<...>

9. Visapusė ir veiksminga sąlyginė prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų apsauga yra būtina. Daug Europos valstybių, nepriklausančių Europos Sąjungai, gali tapti paslaugų, grindžiamų sąlyginė prieiga, piratavimo priemonių tobulinimo ir platinimo prieglobsčiu, kai jų teisinėje sistemoje sankcijų už šią labai specifinę piratavimo veiklą nenumatyta. Todėl reikėtų išplėsti [Direktyvos 98/84] nuostatų taikymą ir Europos lygiu sukurti bendrą ir veiksmingą šių paslaugų apsaugos sistemą.

<...>

14. Abiejų dokumentų formuluotės skiriasi nedaug. Pavyzdžiui, Konvencijoje teisės pažeidimu laikoma ne tik neteisėtų priemonių gamyba, bet ir jų produkcija. Be to, sankcijos už neteisėta laikomą veiklą čia apibrėžiamos aiškiau – Konvencijoje nurodoma, kad jos gali būti baudžiamosios,

administracinės ar kitokio pobūdžio. Tačiau, panašiai kaip ir [Direktyvoje 98/84], sankcijos turi būti proporcingos, atgrasomos ir veiksmingos. Todėl galima daryti išvadą, kad šie <...> Konvencijos teksto skirtumai Bendrijos [Direktyvos 98/84] turinio ir apimties nekeičia.

<...>

16. Antrojoje ataskaitoje [dėl Direktyvos 98/84] Komisija nurodė, kad jei Konvenciją pasirašytų Europos Sąjunga, tai turėtų paskatinti ją ratifikuoti daugiau Europos Tarybos valstybių narių ir tokiu būdu teisinė sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų apsauga būtų išplėsta už [Sąjungos] ribų.

<...>“

Ginčijamas sprendimas

25 Ginčijamas sprendimas grindžiamas SESV 218 straipsnio 5 dalimi ir SESV 114 straipsniu, o ne SESV 207 straipsnio 4 dalimi, kaip siūlė Komisija.

26 Pagal šio sprendimo 3 ir 5 konstatuojamąsias dalis:

„(3) Konvencija nustatoma reguliavimo sistema, kuri yra beveik identiška tai sistemai, kuri nustatyta [Direktyva 98/84];

<...>

(5) pasirašius Konvenciją būtų lengviau išplėsti į [Direktyvos 98/84] nuostatas panašių nuostatų taikymą už Sąjungos ribų ir nustatyti sąlygine prieiga grindžiamoms paslaugoms taikomą teisės aktą, kuris būtų taikomas visame Europos žemyne.“

27 Kitaip nei sprendimo pasiūlymo, ginčijamo sprendimo 6 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„priimdama [Direktyvą 98/84], Sąjunga pasinaudojo vidaus kompetencija srityse, kurioms taikoma Konvencija, išskyrus jos 6 ir 8 straipsnius, tokiu mastu, kokiu 8 straipsnis susijęs su 6 straipsnyje numatytomis priemonėmis, atveju. Todėl Konvenciją turėtų pasirašyti ir Sąjunga, ir jos valstybės narės.“

28 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatyta:

„Leidžiama pasirašyti <...> Konvenciją <...> Sąjungos vardu su sąlyga, kad Konvencija bus sudaryta.

Konvencijos tekstas pridedamas prie šio sprendimo.“

29 Pagal šio sprendimo 2 straipsnį:

„Tarybos pirmininkas įgaliojamas paskirti asmenį (-is), įgaliotą (-us) Sąjungos vardu pasirašyti Konvenciją.“

30 Remiantis šio sprendimo 3 straipsniu, jis įsigalioja jo priėmimo dieną.

31 Dėl šio sprendimo 25 ir 27 punktuose nurodytų Komisijos pasiūlymo ir ginčijamo sprendimo skirtumų Komisija išreiškė savo poziciją atskirame pareiškime, pridėtame prie Tarybos posėdžio, per kurį buvo priimtas ginčijamas sprendimas, protokolo.

Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

- 32 Komisija Teisingumo Teismo prašo panaikinti ginčijamą sprendimą ir priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.
- 33 Taryba prašo atmesti ieškinį kaip nepagrįstą ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 34 2012 m. rugpjūčio 6 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Prancūzijos Respublikai, Nyderlandų Karalystei, Lenkijos Respublikai, Švedijos Karalystei ir Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei leista įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų, o Parlamentui leista įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų.

Dėl ieškinio

- 35 Grįsdama ieškinį Komisija nurodo du pagrindus. Pirmajame ieškinio pagrinde ji tvirtina, kad priimant ginčijamą sprendimą pasirinktas netinkamas teisinis pagrindas. Antrasis ieškinio pagrindas susijęs su Sąjungos išimtinės išorės kompetencijos, numatytos SESV 2 straipsnio 1 dalyje ir 3 straipsnyje, pažeidimu.

Šalių argumentai

- 36 Pirmajame ieškinio pagrinde Komisija, palaikoma Parlamento, tvirtina, kad ginčijamas sprendimas priskirtinas bendros prekybos politikos sričiai, todėl turėjo būti priimtas remiantis SESV 207 straipsnio 4 dalimi.
- 37 Pirmą, Sąjungos požiūriu, konvencija pirmiausia siekiama užtikrinti tinkamą atitinkamų paslaugų apsaugą šios konvencijos šalių, kurios nėra Sąjungos narės, rinkose, kad Sąjungos paslaugų teikėjams būtų paprasčiau teikti paslaugas šiose rinkose ekonomiškai gyvybingomis sąlygomis ir kad jie būtų skatinami tai daryti.
- 38 Tokiomis aplinkybėmis konvencijos 1 straipsnio antrame sakinyje minimas teisės aktų suderinimas ir jos 4 straipsnyje nurodytos veiklos uždraudimas patys savaime yra ne tikslai, o priemonės šia konvencija siekiamiems tikslams pasiekti.
- 39 Be to, tai, kad tam tikrų konvencijoje numatytų priemonių, kaip antai draudimo eksportuoti į Sąjungą neteisėtas priemones ir su jomis susijusias paslaugas, galutinis tikslas yra apsaugoti vidaus rinką ir Sąjungoje įsisteigusius paslaugų teikėjus, neprieštarauja konvencijos priskyrimui bendros prekybos politikos sričiai.
- 40 Anot Komisijos, konvencijos 11 straipsnio 4 dalis patvirtina, kad pagrindinis tikslas, kurio siekia susitariančiosios šalys, yra ne pagerinti Sąjungos vidaus rinkos veikimą, o skatinti ir palengvinti paslaugų teikimą tarp šių šalių.
- 41 Kalbant apie konvencijos 6–8 straipsnius, pažymėtina, kad jų reikšmė yra pagalbinė ir jais negalima pateisinti SESV 114 straipsnio pasirinkimo kaip ginčijamo sprendimo teisinio pagrindo.
- 42 Antra, konvencija iš esmės susijusi su sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų teikimu tarp Sąjungos ir kitų Europos valstybių. Jos tikslas – papildyti Direktyvą 98/84 praplečiant joje įtvirtintą apsaugą nuo piratavimo, kad ji būtų taikoma tų kitų valstybių teritorijose.

- 43 Trečia, konvencija tiesiogiai ir nedelsiant taikoma paslaugų teikėjų galimybei teikti sąlygine prieiga grindžiamas paslaugas ir neteisėtų priemonių prekybai bei su šiomis priemonėmis susijusioms paslaugoms. Ja tiesiogiai siekiama pašalinti kliūtis teikti apsaugotas paslaugas uždraudžiant bet kokią komercinę veiklą, dėl kurios tampa galimas elektroninis ar kompiuterinis piratavimas. Ji taip pat tiesiogiai ir nedelsiant padeda palengvinti ir skatinti apsaugotų paslaugų teikimą tarp Sąjungos ir kitų Europos valstybių, kuriose šiuo metu nėra tinkamos apsaugos.
- 44 Taryba, palaikoma Prancūzijos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Lenkijos Respublikos, Švedijos karalystės ir Jungtinės Karalystės, tvirtina, kad ginčijamo sprendimo tinkamas teisinis pagrindas yra SESV 114 straipsnis.
- 45 Šios proceso dalyvės pirmiausia teigia, kad konvencijos tikslas – suderinti jos šalių teisės aktus, įskaitant valstybių narių teisės aktus, siekiant veiksmingiau kovoti su neteisėta prieiga prie atitinkamų paslaugų, kuri kelia grėsmę jų teikėjų ekonominiam gyvybingumui ir visuomenei siūlomų programų įvairovei, todėl nurodyta įtvirtinti bendras neteisėtos veiklos apibrėžtis ir numatyta bendra sankcijų ir teisių gynimo priemonių sistema.
- 46 Kaip ir Direktyvos 98/84, kurią ji papildo, konvencijos pagrindinis tikslas yra pašalinti kliūtis teikti atitinkamas paslaugas, atsirandančias dėl nacionalinės teisės aktų skirtumų, ar užkirsti joms kelią, siekiant, kad rinkos tinkamai veiktų, taip pat pagerinti vidaus rinkos veikimą. Konkrečiau kalbant, konvencija siekiama pašalinti riziką, kad trečiosios šalys bus naudojamos kaip neteisėtų priemonių ar su šiomis priemonėmis susijusių paslaugų eksporto į Sąjungą bazė, o tai kenkia vidaus rinkos veikimui ir toje pačioje direktyvoje įtvirtintos apsaugos veiksmingumui.
- 47 Tokiomis aplinkybėmis susitariančiųjų šalių teisės aktų suderinimas ir konvencijos 4 straipsnyje išvardytų veiklos rūšių uždraudimas yra ne vien priemonės ar būdai jos tikslams pasiekti, o patys ja siekiami tikslai.
- 48 Prancūzijos Respublika taip pat pažymi, kad, skirtingai nei Direktyvoje 98/84, konvencijos 6 ir 8 straipsniuose įtvirtintos nuostatos dėl konfiskavimo ir tarptautinio bendradarbiavimo. Lenkijos Respublika ir Švedijos Karalystė savo ruožtu tvirtina, kad bet kuriuo atveju Sąjunga neturi kompetencijos remdamasi SESV 207 straipsniu sudaryti tarptautinio susitarimo dėl konfiskavimo priemonių, kurios yra baudžiamojo pobūdžio.
- 49 Antra, Taryba, palaikoma Prancūzijos Respublikos ir Jungtinės Karalystės, tvirtina, kad aplinkybė, jog konvencija apima ir sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų teikimą tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių, jokių būdu nereiškia, kad ji tokioms paslaugoms taikoma taip pat kaip ir Sąjungos viduje teikiamoms paslaugoms.
- 50 Trečia, šios proceso dalyvės bei Nyderlandų Karalystė ir Švedijos Karalystė tvirtina, kad pasekmės, kurių konvencija tam tikrais atvejais gali turėti teikiant paslaugas tarp Sąjungos ir kitų susitariančiųjų šalių, yra tik netiesioginės ir antraeilės.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 51 Visų pirma pažymėtina, kad bylos šalys pripažįsta, jog ginčijamas sprendimas teisingai grindžiamas SESV 218 straipsnio 5 dalimi. Tačiau jos nesutaria dėl to, ar kitas teisinis pagrindas yra tinkamas šiam sprendimui priimti.

- 52 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką teisinio pagrindo Sąjungos teisės aktui parinkimas turi būti grindžiamas objektyviais kriterijais, kuriems gali būti taikoma teisminė kontrolė ir prie kurių priskirtinas teisės akto tikslas ir turinys (2009 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą*, C-411/06, Rink. p. I-7585, 45 punktą ir jame nurodyta teismo praktika ir 2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą*, C-130/10, 42 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 53 Jei išnagrinėjus atitinkamą aktą paaiškėja, kad juo siekiama dviejų tikslų arba tikslas turi dvi sudedamąsias dalis, ir jei vieną iš šių tikslų arba vieną iš šių dalių galima išskirti kaip pagrindinį (pagrindinę) ar dominuojantį (dominuojančią), o kitą tik kaip papildomą, teisės aktas turi būti grindžiamas tik vienu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar dominuojantis tikslas arba pagrindinė ar dominuojanti sudedamoji dalis (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą* 46 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką bei 2012 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą*, C-490/10, 45 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 54 Kadangi nagrinėjamu atveju ginčijamo sprendimo tikslas yra leisti pasirašyti konvenciją Sąjungos vardu, ši sprendimą reikia nagrinėti siejant jį su konvencija.
- 55 Komisija, palaikoma Parlamento, iš esmės tvirtina, kad, atsižvelgiant į konvencijos tikslą ir turinį, ginčijamas sprendimas pirmiausia priskirtinas bendrosios prekybos politikos sričiai ir papildomai vidaus rinkos politikos sričiai. Taryba ir valstybės narės, įstojusios į bylą palaikyti jos reikalavimų, teigia priešingai, kad dėl savo tikslo ir turinio konvencija, o kartu ir ginčijamas sprendimas, iš esmės susiję su vidaus rinkos politika ir papildomai su bendra prekybos politika.
- 56 Šiuo aspektu, kaip matyti iš SESV 207 straipsnio 1 dalies, visų pirma iš jos antro sakinio, pagal kurią bendra prekybos politika yra „Sąjungos išorės veiksnių“ dalis, ši politika apima prekybą su trečiosiomis šalimis, o ne prekybą vidaus rinkoje (2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Daiichi Sankyo ir Sanofi-Aventis Deutschland*, C-414/11, 50 punktą).
- 57 Be to, pagal nusistovėjusią teismo praktiką vien aplinkybės, kad Sąjungos aktas gali turėti tam tikrų padarinių tarptautinei prekybai, dar nepakanka išvadai, kad šį aktą reikia priskirti prie bendros prekybos politikos kategorijos aktų. Tačiau Sąjungos aktas priskirtinas prie bendros prekybos politikos srities, jei su tarptautine prekyba turi tokį specifinį ryšį, kad yra iš esmės skirtas tokiai prekybai skatinti, palengvinti ar reglamentuoti ir turi jai tiesioginį ir nedelsiamą poveikį (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Daiichi Sankyo ir Sanofi-Aventis Deutschland* 51 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 58 Iš to matyti, kad bendros prekybos politikos sričiai gali būti priskiriami tik tie Sąjungos teisės aktai, kurie turi specifinį ryšį su tarptautine prekyba (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Daiichi Sankyo ir Sanofi-Aventis Deutschland* 52 punktą).
- 59 Nagrinėjamu atveju, kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 3 konstatuojamojoje dalyje, konvencija, kurią pasirašyti leidžiama šiuo sprendimu, nustatoma reguliavimo sistema, kuri yra beveik identiška nustatytajai Direktyva 98/84. Šį identišumą visų pirma patvirtina „apsaugotosios paslaugos“, „sąlyginės priemonės“, „sąlyginės priemonės priemonės“ ir „neteisėtos priemonės“ apibrėžčių, įtvirtintų konvencijos ir šios direktyvos 2 straipsnyje, panašumas ir draudžiamų „neteisėtos veiklos“ rūšių sąrašas, pateiktas šių aktų 4 straipsnyje.
- 60 Pagal Aiškinamosios ataskaitos dėl konvencijos 11 punktą konvencijos tikslas yra užtikrinti tokį patį minimalų aptariamų paslaugų apsaugos lygį visoje Europoje ir veiksmingai papildyti minėtą direktyvą.
- 61 Pagal šios aiškinamosios ataskaitos 10 ir 13 punktus ir sprendimo pasiūlymo aiškinamojo memorandumo 9 punktą būtinybė Direktyva 98/84 nustatytą teisinę apsaugą konvencija išplėsti už Sąjungos teritorijos ribų aiškinama tuo, kad daugelyje Europos valstybių, kurios nėra Sąjungos narės,

gali įsikurti paraleli priemonių, suteikiančių neteisėtą prieigą prie sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų, gamybos, pardavimo ir platinimo pramonė, nes teisinė apsauga nuo tokių piratavimo veiksmų tose valstybėse neegzistuoja arba yra nepakankama.

- 62 Tokiomis aplinkybėmis pasirašant konvenciją Sąjungos vardu, o tai norima leisti ginčijamu sprendimu, siekiama paskatinti, kad ją ratifikuotų kuo daugiau Europos Tarybos valstybių narių, kaip pažymėta Antrosios ataskaitos dėl Direktyvos 98/84 2.4 ir 4.2.4 punktuose ir sprendimo pasiūlymo aiškinamojo memorandumo 16 punkte.
- 63 Kaip nustatyta ginčijamo sprendimo 5 konstatuojamojoje dalyje, konvencijos pasirašymas Sąjungos vardu taip pat turi padėti išplėsti Direktyvos 98/84 nuostatoms analogiškų nuostatų taikymą už Sąjungos ribų ir nustatyti sąlygine prieiga grindžiamoms paslaugoms taikomą teisės aktą, kuris būtų taikomas visame Europos žemyne.
- 64 Nors šios direktyvos tikslas yra užtikrinti tinkamą aptariamų paslaugų teisinę apsaugą Sąjungos lygmeniu siekiant skatinti jų teikimą vidaus rinkoje, ginčijamu sprendimu leidžiant pasirašyti konvenciją Sąjungos vardu savo ruožtu siekiama sukurti panašią apsaugą Europos valstybių, kurios nėra Sąjungos narės, teritorijoje ir taip paskatinti Sąjungos paslaugų teikėjus teikti minėtas paslaugas tose valstybėse.
- 65 Taigi siekiamas tikslas, kuris, atsižvelgiant į ginčijamo sprendimo konstatuojamąsias dalis, siejamas su konvencija, atrodo, yra pagrindinis šio sprendimo tikslas ir turi specifinį ryšį su tarptautine nurodytų paslaugų prekyba, o šis ryšys savaime pateisina šio sprendimo priskyrimą bendros prekybos politikos sričiai (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Daiichi Sankyo ir Sanofi-Aventis Deutschland* 58 ir 60 punktus).
- 66 Tokios analizės nepaneigia Tarybos ir į bylą įstojusių valstybių narių argumentai, kad konvencijos 1 straipsnio antrame sakinyje nurodytas tikslas suderinti susitariančiųjų šalių teisės aktus parodo, jog ginčijamas sprendimas susijęs su vidaus rinkos politika.
- 67 Iš konvencijos 11 straipsnio 4 dalies matyti, kad Sąjungos valstybės narės bendraudamos tarpusavyje taiko Sąjungos teisės normas, todėl šia konvencija nustatytas taisykles taiko tik tais atvejais, kai nėra atitinkamą dalyką reglamentuojančių Sąjungos teisės normų. Ši nuostata patvirtina, kad valstybių narių teisės aktai šioje srityje jau išsamiai suderinti Direktyva 98/84, todėl pagrindinis konvencijos tikslas yra ne pagerinti vidaus rinkos veikimą, o išplėsti atitinkamų paslaugų teisinę apsaugą už Sąjungos teritorijos ribų ir skatinti tarptautinę šių paslaugų prekybą. Todėl susitariančiųjų šalių teisės aktų suderinimas, minimas konvencijos 1 straipsnyje, veikiausiai yra priemonė konvencijos tikslams pasiekti, o ne ja siekiamas tikslas savaime.
- 68 Dėl Tarybos ir į bylą įstojusių valstybių narių argumento, kad konvencija visų pirma siekiama uždrausti eksportuoti į Sąjungą neteisėtas priemones iš Europos valstybių, kurios nėra jos narės, kad būtų užtikrintas tinkamas vidaus rinkos veikimas, pažymėtina, jog šis konkretus tikslas, kurio siekti padeda ir Direktyvos 98/84 4 straipsnio pirmos pastraipos a punkte įtvirtintas draudimas dėl komercinių tikslų importuoti į Sąjungą neteisėtas priemones iš trečiųjų šalių, įskaitant Europos valstybes, kurios nėra Sąjungos narės, negali paneigti, kad ginčijamas sprendimas turi specifinį ryšį su bendra prekybos politika.
- 69 Priešingai, draudimu eksportuoti į Sąjungą neteisėtas priemones siekiama ginti jos bendrus interesus ir ši priemonė iš esmės priskirtina bendros prekybos politikos sričiai (šiuo klausimu žr. 1975 m. lapkričio 11 d. Nuomonę 1/75, Rink. p. 1355, 1364; 1994 m. lapkričio 15 d. Nuomonės 1/94, Rink. p. I-5267, 55, 63 ir 71 punktus bei 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą, C-94/03*, Rink. p. I-1, 46, 47 ir 49 punktus).

- 70 Dėl Prancūzijos Respublikos, Lenkijos Respublikos ir Švedijos Karalystės argumento, kad, priešingai, nei Direktyvoje 98/84, konvencijos 6 ir 8 straipsniuose įtvirtintos nuostatos dėl konfiskavimo ir susitariančiųjų šalių tarptautinio bendradarbiavimo, pažymėtina, kad šiomis nuostatomis bendrai siekiama užtikrinti sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų teisinės apsaugos veiksmingumą visose susitariančiose šalyse. Taigi šios nuostatos padeda siekti ginčijamo sprendimo, siejamo su konvencija, pagrindinio tikslo, nurodyto šio sprendimo 62–64 punktuose.
- 71 Tiesa, šios nuostatos taip pat turi pagerinti vidaus rinkos veikimo sąlygas, nes jose aiškiau apibrėžiamos minėtos direktyvos 5 straipsnyje numatytos sankcijos, kaip nurodyta sprendimo pasiūlymo aiškinamojo memorandumo 14 punkte. Tačiau, kaip pažymėjo generalinė advokatė išvados 56 ir 82 punktuose, šis tikslas yra papildomas, palyginti su pagrindiniu ginčijamo sprendimo tikslu.
- 72 Dėl Lenkijos Respublikos ir Švedijos karalystės argumento, susijusio su SESV 207 straipsnio, kaip teisinio pagrindo, nesuderinamumu su konvencijoje numatytų konfiskavimo priemonių baudžiamuoju pobūdžiu, neatsižvelgiant į tai, kad konvencijos nuostatos dėl šių priemonių nėra jos pagrindinis tikslas ir kad konvencijos 5 ir 6 straipsniuose nereikalaujama, kad juose nurodytos priemonės būtų vien baudžiamojo pobūdžio, pažymėtina, kad šis argumentas nepaaiškina, kodėl SESV 114 straipsnis nagrinėjamu atveju yra tinkamas teisinis pagrindas.
- 73 Galiausiai, priešingai, nei per posėdį tvirtino Taryba, prie ES ir ESV sutarčių pridėtas Protokolas (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės ir Protokolas (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos visiškai neturi įtakos sprendžiant klausimą dėl tinkamo teisinio pagrindo priimant ginčijamą sprendimą.
- 74 Iš tiesų teisės akto teisinis pagrindas, kurio tinkamumas pagal šio sprendimo 52 ir 53 punktuose minėtą teismo praktiką vertinamas atsižvelgiant į objektyvius kriterijus, kaip antai jo pagrindinį ar dominuojantį tikslą ar turinį, lemia, kokie protokolai gali būti taikomi, o ne atvirkščiai.
- 75 Nagrinėjamu atveju iš pateiktos analizės matyti, kad tinkamas teisinis pagrindas yra susijęs su bendra prekybos politika, kuri nėra nurodyta protokoluose Nr. 21 ir Nr. 22.
- 76 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad ginčijamo sprendimo pagrindinis tikslas turi specifinį ryšį su bendra prekybos politika, o dėl šio ryšio priimant tą sprendimą kaip teisiniu pagrindu reikia remtis SESV 207 straipsnio 4 dalimi, siejama su SESV 218 straipsnio 5 dalimi; be to, šis ryšys reiškia, kad pagal SESV 3 straipsnio 1 dalies e punktą konvencijos pasirašymas Sąjungos vardu yra išimtinė Sąjungos kompetencija. Vidaus rinkos veikimo sąlygų gerinimas, priešingai, atrodo esantis pagalbinis minėto sprendimo tikslas, nepateisantis galimybės grįsti jį SESV 114 straipsniu.
- 77 Kadangi pirmasis ieškinio pagrindas yra pagrįstas, reikia panaikinti ginčijamą sprendimą, o antrojo pagrindo, kurį nurodė Komisija grįsdama ieškinį, nagrinėti nebereikia.

Dėl panaikinimo padarinių ribojimo

- 78 Pagal SESV 264 straipsnio antrą pastraipą Teisingumo Teismas gali, jei mano, kad tai reikalinga, nurodyti, kurie paskelbto negaliojančiu akto padariniai lieka galutiniai.
- 79 Nagrinėjamu atveju, remiantis ginčijamo sprendimo 3 straipsniu, sprendimas įsigaliojo jo priėmimo dieną, t. y. 2011 m. lapkričio 29 d.
- 80 Jei ginčijamas sprendimas būtų panaikintas nepalikus galioti jo padarinių, tai kvestionuotų patį 2011 m. gruodžio 21 d. Sąjungos atliktą konvencijos pasirašymą, tačiau Sąjungos kompetencija pasirašyti minėtą konvenciją niekada nebuvo abejojama.

- 81 Taigi teisinio saugumo sumetimais Teisingumo Teismas gali palikti galioti šio sprendimo padarinius, kol per protingą terminą, negalintį viršyti šešių mėnesių, bus priimtas naujas sprendimas, pagrįstas tinkamu teisiniu pagrindu, t. y. SESV 207 straipsnio 4 dalimi, siejama su SESV 218 straipsnio 5 dalimi.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 82 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas iš Tarybos, o ši pralaimėjo bylą, ji turi jas padengti. Pagal Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalį Prancūzijos Respublika, Nyderlandų Karalystė, Lenkijos Respublika, Švedijos Karalystė ir Jungtinė Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2011 m. lapkričio 29 d. Tarybos sprendimą 2011/853/ES dėl Europos konvencijos dėl sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų teisinės apsaugos pasirašymo Sąjungos vardu.**
- 2. Sprendimo 2011/853/ES padariniai lieka galioti, kol per protingą terminą, negalintį viršyti šešių mėnesių, įsigalios naujas sprendimas, pagrįstas tinkamu teisiniu pagrindu.**
- 3. Priteisti iš Europos Sąjungos Tarybos bylinėjimosi išlaidas.**
- 4. Prancūzijos Respublika, Nyderlandų Karalystė, Lenkijos Respublika, Švedijos Karalystė ir Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.